

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Кривичног законика садржан је у члану 34. став 2. и члану 97. тачка 2. Устава Републике Србије, којима је, између осталог, прописано да се кривична дела и кривичне санкције одређују законом и да Република Србија уређује и обезбеђује одговорност и санкције за повреду слобода и права грађана утврђених Уставом и за повреду закона.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Фондација „Тијана Јурић” поднела је 9. новембра 2017. године Народној скупштини, народну иницијативу за измене и допуне Кривичног законика, коју је подржало 158.460 грађана Републике Србије.

Наведеном иницијативом за измене и допуне Кривичног законика, предлаже се прописивање казне доживотног затвора за најтежа кривична дела против живота и тела и кривична дела против полне слободе у случајевима када је услед извршења дела наступила смрт детета, малолетног лица, бремените жене и немоћног лица. Поред тога, овом иницијативом предвиђа се да лица која су осуђена на доживотни затвор немају права на условни отпуст.

У вези са тим, треба имати у виду да је стална радна група за измене и допуне Кривичног законика Министарства правде, још током 2015. године, дакле пре подношења предметне иницијативе, разматрало питање увођења казне доживотног затвора која би заменила постојећу највишу запрећену казну затвора од 30 до 40 година. Ово питање нашло се и на јавној расправи, где је било затражено од стручне јавности да искаже своје мишљење о томе. Питање увођења доживотног затвора узбуркало стручну јавност, навело је на размишљања, разговоре, полемике и по природи ствари отворило и многа друга питања. Министарство правде је тада закључило да није могуће дати коначни суд о томе, јер је стручна јавност по овом питању подељена.

Казна доживотног затвора треба у потпуности да замени постојећу најтежу казну затвора у трајању од 30 до 40 година, будући да нема разлога да обе казне постоје истовремено. То значи да предлог из иницијативе Фондације „Тијана Јурић” који предвиђа прописивање казне доживотног затвора за најтеже облике кривичних дела тешко убиство (члан 114. КЗ), силовање (члан 178. КЗ), обљуба над немоћним лицем (члан 179. КЗ) и обљуба над дететом (члан 180. КЗ), када су извршена према детету, малолетном лицу, бременитој жени и немоћном лицу, треба проширити и на сва друга кривична дела за које је према важећем законском решењу прописан затвор од 30 до 40 година. Та дела су: убиство представника највиших државних органа (члан 310. КЗ), тешка дела против

уставног уређења и безбедности Србије (члан 321. став 2. КЗ), удруживање ради вршења кривичних дела (члан 346. став 5. КЗ), геноцид (члан 340. КЗ), злочин против човечности (члан 371. КЗ), ратни злочин против цивилног становништва (члан 372. став 3. КЗ), ратни злочин против рањеника и болесника (члан 373. став 2. КЗ), ратни злочин против ратних заробљеника (члан 374. став 2. КЗ), употреба недозвољених средстава борбе (члан 376. став 2. КЗ), противправно убијање и рањавање непријатеља (члан 378. ст. 3. и 4. КЗ), агресивни рат (члан 386. став 2. КЗ), тероризам (члан 391. став 4. КЗ), употреба смртоносне направе (члан 391в став 3. КЗ), уништење и оштећење нуклеарног објекта (члан 391г став 3. КЗ) и угрожавање лица под међународном заштитом (члан 392. став 3. КЗ).

Поред увођења доживотног затвора, Нацрт закона садржи још једну значајну новину, а то је прописивање правила за строжије кажњавање учинилаца кривичних дела када су у питању повратници, односно вишеструки повратници.

Један од разлога за доношење измена и допуна Кривичног законика је резултат потребе за потпуним усаглашавањем домаћег кривичног законодавства са Препоруком бр. 5 ФАТФ - међувладиног тела које поставља глобалне стандарде у области борбе против прања новца и финансирања тероризма.

Предложеним изменама и допунама Кривичног законика постигла би се потпуна усаглашеност са највишим међународним стандардима који се односе на спречавање финансирање тероризма, што је од несумњивог значаја за унапређење положаја Републике Србије у међународним телима у тој области. Имајући у виду саму садржину наведене ФАТФ препоруке, истовремено би се постигао и ефекат потпуног усаглашавања са релевантним одредбама Међународне Конвенције о сузбијању финансирања тероризма („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, број 7/02). Поред тога, предложене измене и допуне Кривичног законика доприносе унапређењу домаћег правног оквира у области сузбијања финансирања тероризма, и то кроз проширење заштитног објекта и инкриминисање одређених радњи које су до сада биле ван казненог домаћаја нашег законодавства и правосудних органа.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

ИЗМЕНЕ У ОПШТЕМ ДЕЛУ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

Чланом 1. Нацрта закона допуњује се члан 42. Кривичног законика, тако што се уводи још један циљ који треба да се постигне сврхом кажњавања, а то је остваривање праведности и сразмерности између учињеног дела и тежине кривичне санкције. На тај начин, дају се смернице судијама да приликом одмеравања казне узму и овај разлог, а у циљу постизања сврхе кажњавања у сваком појединачном случају.

1. Доживотни затвор

Најзначајнију измену Кривичног законика представља увођење доживотног затвора (чл. 2, 3, 4, 5, 13, 14. и 15. Нацрта закона).

Чланом 2. Нацрта закона мења се члан 43. Кривичног законика, тако што се уводи казна доживотног затвора.

Криминалнополитичко оправдање казне доживотног затвора јесте у томе што она треба да буде изузетна казна која замењује смртну казну. За нека најтежа кривична дела у односу на одређене учиниоце временска казна лишења слободе не указује се адекватном.

Са изузетком неколико држава, а ту су пре свега државе настале на територији бивше Југославије (осим Словеније), као и Шпаније, Португалије и Норвешке, све остале европске државе познају казну доживотног затвора. Те државе су: Аустрија, Финска, Француска, Немачка, Италија, Македонија, Словенија, Швајцарска итд. Република Србија, као и већина земаља насталих на територији бивше Југославије (Босна и Херцеговина, Црна Гора, Хрватска), сада познаје решење које није уобичајено и које, осим поменутих, не познаје ни једна друга европска земља. Уместо доживотног затвора предвиђена је дуготрајна временска казна затвора у одређеном распону, а негде у фиксном трајању). Осим тога што се тако добијају две временске казне лишења слободе са различитим минимумом и максимумом при чему је тешко тврдити (за разлику од доживотног затвора), да је реч о суштински различитој казни лишења слободе, таква казна изазива дилеме и у погледу тога у ком распону је прописати (и да ли уопште у распону или у фиксном трајању) и какав је њен однос са редовном казном затвора.

Уобичајен приговор који се упућује казни доживотног затвора јесте њена нехуманост. Међутим, у том погледу се ни постојеће решење много не разликује. Наиме, најстрожа казна у трајању од четрдесет година могла би под одређеним условима да буде и нехуманија од казне доживотног затвора. Уколико осуђени који је издржавао казну у трајању од четрдесет година буде пред крај свог живота пуштен на слободу поставља се питање шта он тиме добија с обзиром да је по правилу без средстава за живот, у дубокој старости, са прекинутим везама са породицом и пријатељима и сл.

Имајући у виду тежину ове казне и њен изузетан карактер предвиђена су и одређена ограничења у њеном прописивању и изрицању (члан 4. Нацрта закона). Ограничења која се тичу њеног прописивања остала су иста као и код казне затвора од тридесет до четрдесет година. Она се може прописати само за најтежа кривична дела и најтеже облике кривичних дела и увек алтернативно уз казну затвора. Задржана је и забрана њеног изрицања лицима која у време извршења кривичног дела нису навршила двадесет једну годину живота. Осим тога, предвиђена је и забрана изрицања казне доживотног затвора у случајевима када постоји неки од законских основа за ублажавање казне или за ослобођење

од казне (прекорачење граница нужне одбране, покушај, битно смањена урачуњљивост, добровољни одустанак итд.).

Прописивањем казне доживотног затвора уместо казне затвора од тридесет до четрдесет година добило би се јасније разграничење између доживотног затвора и оног са временским трајањем. Такође, била би избегнута арбитрерност у вези са његовим прописивањем у погледу његовог трајања. Трајање доживотног затвора не зависи од воље законодавца или суда. Та казна има и симболички значај: она може адекватније да изрази тежину неких кривичних дела и степен кривице учиниоца иако се практично у извршењу може свести на исту дужину као и казна у трајању од тридесет до четрдесет година.

Такође, допуњена је и одредба члана 108. Кривичног законика (члан 15. Нацрта законика), на тај начин што је проширен круг кривичних дела која не застаревају. Прописано је да, поред кривичних дела ратних злочина и других кривичних дела у складу са ратификованим међународним уговорима, застарелост кривичног гоњења и извршења казне не може да настужи и за кривична дела за која је предвиђена казна доживотног затвора.

2. Условни отпуст (чл. 6. и 7. Нацрта закона)

Имајући у виду да уведена казна доживотног затвора уместо казне затвора од 30 до 40 година, неопходно је било изменити одредбе чл. 46. и 47. Кривичног законика, које уређују условни отпуст. Предвиђено је да се лице осуђено на казну доживотног затвора може условно отпусти након издржаних 27. година затвора. Овакво решење у складу је са интенцијом увођење казне доживотног затвора, која је по својој природи тежа од казне затвора од 30 до 40 година. Будући да по важећем закону лице осуђено на казну затвора од 40 година може бити условно отпуштено након издржаних 26 година и осам месеци, предложено је да се осуђени на казну доживотног затвора може условно отпустити након издржаних 27 година затвора. Поред тога, због увођења казне доживотног затвора уведен је и рок за опозив условног отпуста за лица осуђена на ову казну који траје десет година од дана када је осуђени условно отпуштен.

У складу са иницијативом Фондације „Тијана Јурић” предвиђено је да суд не може отпустити осуђеног за кривична дела одређена том иницијативом.

3. Поврат (чл. 8. и 9. Нацрта закона)

У складу са иницијативом Министарства унутрашњих послова измењене су и допуњене одредбе које се односе на одмеравање казне у случају поврата. Чињеницу да је неко раније осуђен за кривично дело учињено са умишљајем суд обавезно узима као отежавајућу околност. Код „обичног поврата” предвиђено је да суд не може изрећи казну испод границе прописане законом или блажу врсту казне ако је учинилац кривичног дела учињеног са умишљајем раније осуђен за умишљајно кривично дело и ако од раније осуде или издржане казне није

протекло пет година.

Када је у питању вишеструки поврат (раније две или више осуда), суд је обавезан да за кривично дело за које му суди изрекне казну изнад половине распона прописане казне, под условом да је учинилац раније два или више пута осуђен за кривично дело учињено са умишљајем на казну затвора од најмање једну годину и да од дана отпуштања учиниоца са издржавања казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Чланом 12. Нацрта закона сужен је круг кривичних дела за које се може изрећи условна осуда, тако што је предвиђено да се ова осуда не може изрећи за кривична дела за које се запређена казна од осам година затвора или тежа казна, уместо, како је сада предвиђено за казну затвора у трајању од десет година. Овом интервенцијом се врши усклађивање Кривичног законика са Закоником о кривичном поступку, тако што се предвиђа да се условна осуда може изрећи само за кривична дела за која је Закоником о кривичном поступку предвиђен скраћени поступак.

ИЗМЕНЕ У ПОСЕБНОМ ДЕЛУ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

Најважније измене у Посебном делу Кривичног законика односе се на то што је за сва кривична дела за које је по важећем закоником прописана казна затвора од 30 до 40 година, сада прописана казна доживотног затвора.

Чланом 16. Нацрта закона, на предлог Министарства унутрашњих послова, интервенисано је у члану 114. Кривичног законика (тешко убиство), тако што је предвиђено кажњавање и за радње којима се припрема непосредно извршење овог кривичног дела.

У складу са иницијативом Фондације „Тијана Јурић”, одредбама члана 35. став 2. Нацрта закона уведена је казна доживотног затвора за кривична дела силовање (члан 178. став 4. Кривичног законика), обљуба над немоћним лицем (члан 179. став 3. Кривичног законика), обљуба са дететом (члан 180. став 3. Кривичног законика) и обљуба злоупотребом положаја (члан 181. став 5. Кривичног законика). Тиме се прописује доживотни затвор за наведена кривична дела која су за последицу имала смрт лица према коме је дело извршено или су извршена према детету.

У складу са иницијативом Министарства здравља и међународним препорукама одредбама чл. 20. и 22. Нацрта закона допуњена су кривична дела из члана 246. Кривичног законика (неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога) и члана 247. Кривичног законика (омогућавање уживања опојних дрога). Предвиђен је као квалификовани облик наведених кривичних дела када су она извршена према малолетном лицу, душевно болесном лицу, лицу које је привремено душевно поремећено, лицу које је теже душевно заостало или

лицу које се лечи од зависности од опојних дрога, односно када је дело извршено у васпитној или образовној установи или у њеној непосредној близини, установи за извршење кривичних санкција, у јавном локалу или на јавној приредби или ако је дело извршило службено лице, лекар, социјални радник, свештеник, наставник или васпитач искоришћавањем свог положаја или ако је за извршење дела искоришћено малолетно лице.

Због неуједначености судске праксе, чланом 21. Нацрта закона прецизирано је кривично дело из члана 246а Кривичног законика (неовлашћено држање опојних дрога), тако што је као посебан облик прописано и неовлашћено држање опојних дрога у великој количини.

Одредбама чл. 24, 25, 26, 32, 33. и 34. Нацрта закона извршене су измене и допуне члан 291. Кривичног законика (угрожавање безбедности ваздушног саобраћаја), члана 292. Кривичног законика (угрожавање безбедности ваздушног саобраћаја насиљем), члана 293. Кривичног законика (отмица ваздухоплова, брода и другог превозног средства), члана 391б (врбовање и обучавање за вршење терористичких дела), члана 392. Кривичног законика (угрожавање лица под међународном заштитом) и члана 393. Кривичног законика (финансирање тероризма). На тај начин врши се потпуно усклађивање Кривичног законика са ФАТФ Препоруком бр. 5 о финансирању тероризма.

Један део тих измена и допуна је у функцији отклањања неусаглашености идентификованих у Извештају Комитета Савета Европе МАНИВАЛ из 2016. године о евалуацији Републике Србије, док је други део условљен изменама наведене ФАТФ препоруке. Предложеним решењима се опис кривичних дела из наведених чланова Кривичног законика усаглашава са описом кривичних дела из свих међународних конвенција садржаних у Анексу Међународне Конвенције о сузбијању финансирања тероризма. Такође, инкримише се радња путовања у иностранство које је повезано са тероризмом, проширује опис кривичног дела финансирање тероризма и прецизно се дефинише појам „средстава” код тог кривичног дела.

У складу са предлогом Адвокатске коморе Србије, чланом 29. Нацрта закона уводи се ново кривично дело напад на адвоката.

Чланом 31. Нацрта закона, на захтев министарства унутрашњих послова, прецизирана је радња извршења кривичног дела из члана 347. Кривичног законика (израђивање и набављање оружја и средстава намењених за извршење кривичног дела).

Одредбама чл. 17, 19. и 23. Нацрта закона извршено је поштравање казни за кривична дела из члана 137. Кривичног законика (злостављање и мучење), члана 225. Кривичног законика (пореска утаја) и члана 269. Кривичног законика (убијање и злостављање животиња).

Прелазним и завршним одредбама Нацрта закона (чл. 36. и 37. Нацрта закона) одређује се примена одредаба које се односе на повртат, као и ступању на снагу закона. Предложено је да закон ступи на снагу истеком шест месеци од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, како би се оставило довољно времена да се стручна јавност и грађани упознају са предложеним изменама и допунама Кривичног законика, а имајући у виду њихов значај и домашај.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 42.

У оквиру опште сврхе кривичних санкција (члан 4. став 2), сврха кажњавања је:

- 1) спречавање учиниоца да чини кривична дела и утицање на њега да убудуће не чини кривична дела;
- 2) утицање на друге да не чине кривична дела;
- 3) изражавање друштвене осуде за кривично дело, јачање морала и учвршћивање обавезе поштовања закона;
- 4) ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВЕДНОСТИ И СРАЗМЕРНОСТИ ИЗМЕЂУ УЧИЊЕНОГ ДЕЛА И ТЕЖИНЕ КРИВИЧНЕ САНКЦИЈЕ.

Члан 43.

~~Учиниоцу кривичног дела могу се изрећи следеће казне:~~

- ~~1) казна затвора;~~
- ~~2) новчана казна;~~
- ~~3) рад у јавном интересу;~~
- ~~4) одузимање возачке дозволе.~~

ЧЛАН 43.

УЧИНИОЦУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА МОГУ СЕ ИЗРЕЋИ СЛЕДЕЋЕ КАЗНЕ:

- 1) ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР;
- 2) КАЗНА ЗАТВОРА;
- 3) НОВЧАНА КАЗНА;
- 4) РАД У ЈАВНОМ ИНТЕРЕСУ;
- 5) ОДУЗИМАЊЕ ВОЗАЧКЕ ДОЗВОЛЕ.

Члан 44.

~~(1) Казна затвора може се изрећи само као главна казна.~~

(1) ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР И КАЗНА ЗАТВОРА МОГУ СЕ ИЗРЕЋИ САМО КАО ГЛАВНЕ КАЗНЕ.

(2) новчана казна, рад у јавном интересу и одузимање возачке дозволе могу се изрећи и као главна и као споредна казна.

(3) Ако је за једно кривично дело прописано више казни, само се једна може изрећи као главна казна.

ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР

ЧЛАН 44А

(1) ЗА НАЈТЕЖА КРИВИЧНА ДЕЛА И НАЈТЕЖЕ ОБЛИКЕ ТЕШКИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА МОЖЕ СЕ УЗ КАЗНУ ЗАТВОРА ИЗУЗЕТНО ПРОПИСАТИ И КАЗНА ДОЖИВОТНОГ ЗАТВОРА.

(2) ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР НЕ МОЖЕ СЕ ИЗРЕЋИ ЛИЦУ КОЈЕ У ВРЕМЕ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА НИЈЕ НАВРШИЛО ДВАДЕСЕТ ЈЕДНУ ГОДИНУ ЖИВОТА.

(3) ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР СЕ НЕ МОЖЕ ИЗРЕЋИ У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА ЗАКОН ПРЕДВИЂА ДА СЕ КАЗНА МОЖЕ УБЛАЖИТИ (ЧЛАН 56. СТАВ 1. ТАЧКА 1) ИЛИ КАДА ПОСТОЈИ НЕКИ ОД ОСНОВА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД КАЗНЕ.

Члан 45.

(1) Казна затвора не може бити краћа од тридесет дана нити дужа од двадесет година.

(2) Казна затвора из става 1. овог члана изриче се на пуне године и месеце, а до шест месеци и на дане.

~~(3) За најтежа кривична дела и најтеже облике тешких кривичних дела може се уз казну из става 1. овог члана изузетно прописати и казна затвора од тридесет до четрдесет година. Казна затвора од тридесет до четрдесет година изриче се на пуне године.~~

~~(4) Затвор од тридесет до четрдесет година не може се изрећи лицу које у време извршења кривичног дела није навршило двадесет једну годину живота.~~

(53) Ако учиниоцу кривичног дела изрекне казну затвора до једне године, суд може истовремено одредити да ће се она извршити тако што ће је осуђени издржавати у просторијама у којима станује уколико се с обзиром на личност учиниоца, његов ранији живот, његово држање после учињеног дела, степен кривице и друге околности под којима је дело учинио може очекивати да ће се и на тај начин остварити сврха кажњавања.

(64) Осуђени којем је одређено извршење казне затвора на начин предвиђен у ставу 53. овог члана не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција. Уколико осуђени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора.

(75) Осуђеном за кривично дело против брака и породице који живи са оштећеним у истом породичном домаћинству не може се одредити извршење казне затвора на начин прописан у ставу 53. овог члана.

Члан 46.

(1) Осуђеног који је издржао **две трећине казне затвора** суд ће условно отпустити са издржавања казне, ако се у току издржавања казне тако поправио да се може са основом очекивати да ће се на слободи добро владати, а нарочито да до истека времена за које је изречена казна не учини ново кривично дело. При оцени да ли ће се осуђени условно отпустити узете се у обзир његово владање за време издржавања казне, извршавање радних обавеза, с обзиром на његову радну способност, као и друге околности које показују да је у односу на њега постигнута сврха кажњавања. Не може се условно отпустити осуђени који је током издржавања казне два пута дисциплински кажњаван и коме су одузете додељене погодности.

(2) Уколико испуњава услове из става 1. овог члана, суд може условно отпустити осуђеног:

~~- који издржава казну затвора од 30 до 40 година;~~

- **КОЈИ ЈЕ ОСУЂЕН НА КАЗНУ ДОЖИВОТНОГ ЗАТВОРА, АКО ЈЕ ИЗДРЖАО ДВАДЕСЕТ СЕДАМ ГОДИНА;**

- који је осуђен за кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом (чл. 370. до 393а), кривична дела против полне слободе (чл. 178. до 185б), кривично дело насиље у породици (члан 194. ст. 2. до 4), кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога (~~члан 246. став 4~~) (ЧЛАН 246. СТАВ 5), кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије (чл. 305. до 321), кривично дело примање мита (члан 367) и кривично дело давање мита (члан 368);

~~- који је осуђен од стране надлежних судова, односно њихових посебних одељења, у поступцима вођеним у складу са надлежношћу одређеном Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других тешких кривичних дела;~~

- **КОЈИ ЈЕ ОСУЂЕН ОД СТРАНЕ ПОСЕБНИХ ОДЕЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ СУДОВА, У ПОСТУПЦИМА ВОЂЕНИМ У СКЛАДУ СА НАДЛЕЖНОШЋУ ОДРЕЂЕНОМ ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈУ И НАДЛЕЖНОСТ ДРЖАВНИХ ОРГАНА У СУЗБИЈАЊУ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА, КОРУПЦИЈЕ И ТЕРОРИЗМА;**

- који је више од три пута правноснажно осуђен на казну затвора, а није извршено брисање или не постоје услови за брисање неке од осуда.

(3) Суд може у одлуци о условном отпусту одредити да је осуђени дужан да испуни неку од обавеза из члана 73. овог законика, као и неку другу обавезу предвиђену кривичноправним одредбама.

(4) У случају из ст. 1. и 2. овог члана, ако условни отпуст не буде опозван, сматра се да је осуђени издржао казну.

(5) **СУД НЕ МОЖЕ УСЛОВНО ОТПУСТИТИ ОСУЂЕНОГ ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА: ТЕШКО УБИСТВО (ЧЛАН 114. СТАВ 1. ТАЧКА 9), СИЛОВАЊЕ (ЧЛАН 178. СТАВ 4), ОБЉУБА НАД НЕМОЋНИМ ЛИЦЕМ (179. СТАВ 3), ОБЉУБА СА ДЕТЕТОМ (ЧЛАН 180. СТАВ 3) И ОБЉУБА ЗЛОУПОТРЕБОМ ПОЛОЖАЈА (ЧЛАН 181. СТАВ 5).**

Члан 47.

(1) Суд ће опозвати условни отпуст ако осуђени, док је на условном отпусту, учини једно или више кривичних дела за која је изречена казна затвора преко једне године.

(2) Суд може опозвати условни отпуст, ако условно отпуштени учини једно или више кривичних дела за која је изречена казна затвора до једне године,

односно не испуни неку од обавеза које му је суд одредио у складу са чланом 46. став 3. овог законика. При оцени да ли ће опозвати условни отпуст суд ће нарочито узети у обзир сродност учињених кривичних дела, побуде из којих су учињена и друге околности које указују на оправданост опозивања условног отпуста.

(3) Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењиваће се и кад се условно отпуштеном суди за кривично дело које је учинио пре него што је условно отпуштен.

(4) Кад суд опозове условни отпуст изрећи ће казну применом одредаба чл. 60. и 62. став 2. овог законика, узимајући раније изречену казну као већ утврђену. Део казне који је осуђени издржао по ранијој осуди урачунава се у нову казну, а време проведено на условном отпусту не урачунава се.

(5) Ако условно отпуштени буде осуђен на казну затвора до једне године, а суд не опозове условни отпуст, продужава се условни отпуст за време које је осуђени провео на издржавању те казне затвора.

(6) У случају из ст. 1. до 3. овог члана условни отпуст се може опозвати најкасније у року од две године од дана кад је условни отпуст истекао.

(7) ОСУЂЕНОМ НА КАЗНУ ДОЖИВОТНОГ ЗАТВОРА УСЛОВНИ ОТПУСТ ТРАЈЕ ДЕСЕТ ГОДИНА ОД ДАНА КАДА ЈЕ УСЛОВНО ОТПУШТЕН.

Члан 55.

~~Кад суд одмерава казну учиниоцу за кривично дело које је учинио после издржане, опрштене или застареле казне или ослобођења од казне, по протеклу рока за опозивање условне осуде или после изречене судске ономене, може ту околност узети као отежавајућу, ценећи при том посебно тежину раније учињеног кривичног дела, да ли је раније дело исте врсте као и ново дело, да ли су оба дела учињена из истих побуда, околности под којима су дела учињена и колико је времена протекло од раније осуде, односно од изречене, опрштене или застареле казне, ослобођења од казне, од протекла рока за опозивање раније условне осуде или од изречене судске ономене.~~

(1) АКО ЈЕ УЧИНИЛАЦ КРИВИЧНОГ ДЕЛА УЧИЊЕНОГ СА УМИШЉАЈЕМ РАНИЈЕ ОСУЂЕН ЗА УМИШЉАЈНО КРИВИЧНО ДЕЛО, СУД ЋЕ ТУ ОКОЛНОСТ УЗЕТИ КАО ОТЕЖАВАЈУЋУ, АКО ОД РАНИЈЕ ОСУДЕ ИЛИ ИЗДРЖАНЕ КАЗНЕ НИЈЕ ПРОТЕКЛО ПЕТ ГОДИНА.

(2) У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, СУД НЕ МОЖЕ ИЗРЕЋИ КАЗНУ ИСПОД ГРАНИЦЕ ПРОПИСАНЕ ЗАКОНОМ ИЛИ БЛАЖУ ВРСТУ КАЗНЕ, ИЗУЗЕВ АКО ЗАКОН ПРЕДВИЂА ДА СЕ КАЗНА МОЖЕ УБЛАЖИТИ ИЛИ АКО ЗАКОН ПРЕДВИЂА ДА СЕ УЧИНИЛАЦ МОЖЕ ОСЛОБОДИТИ ОД КАЗНЕ, А СУД ГА НЕ ОСЛОБОДИ ОД КАЗНЕ.

ВИШЕСТРУКИ ПОВРАТ

ЧЛАН 55А

ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО УЧИЊЕНО СА УМИШЉАЈЕМ, ЗА КОЈЕ ЈЕ ПРОПИСАНА КАЗНА ЗАТВОРА, СУД ЋЕ ИЗРЕЋИ КАЗНУ ИЗНАД ПОЛОВИНЕ РАСПОНА ПРОПИСАНЕ КАЗНЕ, ПОД СЛЕДЕЋИМ УСЛОВИМА:

1) АКО ЈЕ УЧИНИЛАЦ РАНИЈЕ ДВА ИЛИ ВИШЕ ПУТА ОСУЂЕН ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА УЧИЊЕНА СА УМИШЉАЈЕМ НА ЗАТВОР ОД НАЈМАЊЕ ЈЕДНУ ГОДИНУ;

2) АКО ОД ДАНА ОТПУСТАЊА УЧИНИОЦА СА ИЗДРЖАВАЊА ИЗРЕЧЕНЕ КАЗНЕ ДО ИЗВРШЕЊА НОВОГ КРИВИЧНОГ ДЕЛА НИЈЕ ПРОТЕКЛО ПЕТ ГОДИНА.

Члан 56.

Суд може учиниоцу кривичног дела изрећи казну испод границе прописане законом или блажу врсту казне, кад:

1) закон предвиђа да се казна може ублажити;

2) закон предвиђа да се учинилац може ослободити од казне, а суд га не ослободи од казне;

~~3) утврди да постоје нарочито олакшавајуће околности и оцени да се и са ублаженом казном може постићи сврха кажњавања.~~

3) УТВРДИ ДА ПОСТОЈЕ НАРОЧИТО ОЛАКШАВАЈУЋЕ ОКОЛНОСТИ КОЈЕ УКАЗУЈУ НА ТО ДА СЕ СА УБЛАЖЕНОМ КАЗНОМ МОЖЕ ПОСТИЋИ СВРХА КАЖЊАВАЊА.

Члан 57.

(1) Кад постоје услови за ублажавање казне из члана 56. овог законика, суд ће ублажити казну у овим границама:

1) ако је за кривично дело као најмања мера казне прописан затвор у трајању од десет или више година, казна се може ублажити до седам година затвора;

2) ако је за кривично дело као најмања мера казне прописан затвор у трајању од пет година, казна се може ублажити до три године затвора;

3) ако је за кривично дело као најмања мера казне прописан затвор у трајању од три године, казна се може ублажити до једне године затвора;

4) ако је за кривично дело као најмања мера казне прописан затвор од две године, казна се може ублажити до шест месеци затвора;

5) ако је за кривично дело као најмања мера казне прописан затвор од једне године, казна се може ублажити до три месеца затвора;

6) ако је за кривично дело као најмања мера казне прописан затвор испод једне године, казна се може ублажити до тридесет дана затвора;

7) ако је за кривично дело прописана казна затвора без назначења најмање мере, уместо затвора може се изрећи новчана казна или рад у јавном интересу;

8) ако је за кривично дело прописана новчана казна, казна се може ублажити до једне половине најмање мере прописане казне.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, не може се ублажити казна за кривична дела из чл. 114, 134. ст 2. и 3, 178, 179, 180, 214. ст. 2. и 3, ~~246. ст. 1. и 3~~ 246. СТ. 1, 3. И 4, 350. ст. 3. и 4. и 388. овог законика.

(3) Изузетно од става 1. овог члана не може се ублажити казна учиниоцу кривичног дела који је раније осуђиван за ИСТО ИЛИ истоврсно кривично дело.

(4) Кад је суд овлашћен да учиниоца кривичног дела ослободи од казне може му казну ублажити, без ограничења прописаних у ст. 1. до 3. овог члана.

Члан 60.

(1) Ако је учинилац једном радњом или са више радњи учинио више кривичних дела за која му се истовремено суди, суд ће претходно утврдити казне за свако од тих дела, па ће за сва та дела изрећи јединствену казну.

(2) Јединствену казну суд ће изрећи по следећим правилима:

1) ако је за неко од кривичних дела у стицају утврдио казну затвора од ~~тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНОГ ЗАТВОРА изрећи ће само ту казну;

2) ако је за кривична дела у стицају утврдио казне затвора, повисиће најтежу утврђену казну, с тим да јединствена казна не сме достићи збир утврђених казни, нити прећи двадесет година затвора;

3) ако су за сва кривична дела у стицају прописане казне затвора до три године, јединствена казна не може бити већа од десет година затвора;

4) ако је за кривична дела у стицају утврдио само новчане казне, изрећи ће једну новчану казну у висини збира утврђених казни, с тим да она не сме прећи осамнаест милиона динара, а ако је утврдио само новчане казне у одређеним износима (члан 50), она не сме прећи милион динара, односно десет милиона динара кад су једно или више кривичних дела извршени из користољубља;

5) ако је за кривична дела у стицају утврдио само казне рада у јавном интересу, изрећи ће једну казну рада у јавном интересу у висини збира утврђених часова рада, с тим да она не сме прећи тристашездесет часова, а време у коме се рад мора обавити не сме бити дуже од шест месеци;

6) ако је за нека кривична дела у стицају утврдио казну затвора, а за друга дела новчане казне, изрећи ће једну казну затвора и једну новчану казну по одредбама тач. 2. до 5. овог става.

(3) Новчану казну као споредну казну суд ће изрећи ако је утврђена макар и за једно кривично дело у стицају, а ако је утврдио више новчаних казни, изрећи ће једну новчану казну у складу са одредбом става 2. тачка 4. овог члана. ако суд утврди новчану казну као главну казну, а утврди и новчану казну као споредну казну, изрећи ће једну новчану казну примењујући правила из става 2. тачка 4. овог члана.

(4) Ако је суд за кривична дела у стицају утврдио казне затвора и малолетничког затвора, изрећи ће казну затвора као јединствену казну применом правила предвиђених у ставу 2. тач. 2. овог члана.

Члан 66.

(1) Условна осуда се може изрећи кад је учиниоцу утврђена казна затвора у трајању мањем од две године.

(2) За кривична дела за која се може изрећи казна затвора у трајању од ~~десет~~ ОСАМ година или тежа казна не може се изрећи условна осуда.

(3) Условна осуда се не може изрећи ако није протекло више од пет година од правноснажности осуде којом је учиниоцу изречена казна затвора за умишљајно кривично дело.

(4) При одлучивању да ли ће изрећи условну осуду суд ће, водећи рачуна о сврси условне осуде, посебно узети у обзир личност учиниоца, његов ранији живот, његово понашање после извршеног кривичног дела, степен кривице и друге околности под којима је дело учињено.

(5) Ако је учиниоцу утврђена и казна затвора и новчана казна, условна осуда може се изрећи само за казну затвора.

Члан 103.

Ако у овом закону није друкчије одређено, кривично гоњење не може се предузети кад протекне:

~~1) двадесет пет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи затвор од тридесет до четрдесет година;~~

21) двадесет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко петнаест година;

32) петнаест година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко десет година;

43) десет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко пет година;

54) пет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко три године;

65) три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године;

76) две године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора до једне године или новчана казна.

Члан 105.

Ако у овом закону није друкчије одређено, изречена казна не може се извршити кад протекне:

~~1) двадесет пет година од осуде на затвор од тридесет до четрдесет година;~~

21) двадесет година од осуде на казну затвора преко петнаест година;

32) петнаест година од осуде на казну затвора преко десет година;

43) десет година од осуде на казну затвора преко пет година;

54) пет година од осуде на казну затвора преко три године;

65) три године од осуде на казну затвора преко једне године;

76) две године од осуде на казну затвора до једне године, на новчану казну, на казну рада у јавном интересу, или на казну одузимања возачке дозволе.

Члан 108.

Кривично гоњење и извршење казне **не застаревају** за кривична дела предвиђена у чл. 370. до 375. овог законика, ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА ЗА КОЈА ЈЕ ПРОПИСАНА КАЗНА ДОЖИВОТНОГ ЗАТВОРА, као ни за кривична дела за која по ратификованим међународним уговорима застарелост не може да наступи.

Члан 114.

~~Затвором најмање десет година или затвором од тридесет до четрдесет година казниће се:~~

(1) ЗАТВОРОМ НАЈМАЊЕ ДЕСЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ КАЗНИЋЕ СЕ:

1) ко другог лиши живота на свиреп или подмукао начин;

2) ко другог лиши живота при безобзирном насилничком понашању;

3) ко другог лиши живота и при том са умишљајем доведе у опасност живот још неког лица;

4) ко другог лиши живота при извршењу кривичног дела разбојништва или разбојничке крађе;

5) ко другог лиши живота из користољубља, ради извршења или прикривања другог кривичног дела, из безобзирне освете или из других ниских побуда;

6) ко лиши живота службено или војно лице при вршењу службене дужности;

7) ко лиши живота судију, јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца или полицијског службеника у вези са вршењем службене дужности;

8) ко лиши живота лице које обавља послове од јавног значаја у вези са пословима које то лице обавља;

9) ко лиши живота дете или бремениту жену;

10) ко лиши живота члана своје породице којег је претходно злостављао;

11) ко са умишљајем лиши живота више лица, а не ради се о убиству на мах, убиству детета при порођају или лишењу живота из самилости.

(2) КО НАБАВЉА ИЛИ ОСПОСОБЉАВА СРЕДСТВА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЛИ ОТКЛАЊА ПРЕПРЕКЕ ЗА ЊЕГОВО ИЗВРШЕЊЕ ИЛИ СА ДРУГИМ ДОГОВАРА, ПЛАНИРА ИЛИ ОРГАНИЗУЈЕ ЊЕГОВО ИЗВРШЕЊЕ ИЛИ ПРЕДУЗМЕ ДРУГУ РАДЊУ КОЈОМ СЕ СТВАРАЈУ УСЛОВИ ЗА ЊЕГОВО НЕПОСРЕДНО ИЗВРШЕЊЕ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ПЕТ ГОДИНА.

Члан 137.

(1) Ко злоставља другог или према њему поступа на начин којим се вређа људско достојанство,

казниће се затвором до једне године.

(2) Ко применом силе, претње, или на други недозвољени начин другоме нанесе велики бол или тешке патње с циљем да од њега или од трећег лица добије признање, исказ или друго обавештење или да се он или неко треће лице застраши или незаконито казни, или то учини из друге побуде засноване на било каквом облику дискриминације,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако дело из ст. 1. и 2. овог члана учини службено лице у вршењу службе,

казниће се за дело из става 1. затвором од три месеца до три године, а за дело из става 2. затвором од ~~једне до осам~~ ДВЕ ДО ДЕСЕТ година.

Члан 138а

(1) Ко у току одређеног временског периода УПОРНО:

1) друго лице неовлашћено прати или предузима друге радње у циљу физичког приближавања том лицу противно његовој вољи;

2) противно вољи другог лица настоји да са њим успостави контакт непосредно, преко трећег лица или путем средстава комуникације;

3) злоупотребљава податке о личности другог лица или њему блиског лица ради ~~нуђења~~ НАРУЧИВАЊА робе или услуга;

4) прети нападом на живот, тело или слободу другог лица или њему блиског лица;

5) предузима друге сличне радње на начин који може осетно да угрози лични живот лица према коме се радње предузимају,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Ако је делом из става 1. овог члана изазвана опасност по живот, здравље или тело лица према коме је дело извршено или њему блиског лица, учинилац ће се казнити затвором од три месеца до пет година.

(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт другог лица или њему блиског лица,

учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.

Члан 178.

(1) Ко принуди другог на обљубу или са њом изједначен чин употребом силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело тог или њему блиског лица,

казниће се затвором од пет до дванаест година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено претњом да ће се за то или њему блиско лице открити нешто што би шкодило његовој части или угледу или претњом другим тешким злом,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда лица према којем је дело извршено или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин или према малолетнику или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено или је дело учињено према детету,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година **ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

Члан 179.

(1) Ко над другим изврши обљубу или са њом изједначен чин искористивши душевно обољење, заостали душевни развој, другу душевну поремећеност, немоћ или какво друго стање тог лица услед којег оно није способно за отпор,

казниће се затвором од пет до дванаест година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда немоћног лица или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин или је учињено према малолетнику или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено или ако је дело учињено према детету,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година **ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

Члан 180.

(1) Ко изврши обљубу или са њом изједначен чин са дететом,

казниће се затвором од пет до дванаест година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда детета према којем је дело извршено или је дело извршено од стране више лица или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт детета,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година **ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

(4) Неће се казнити за дело из става 1. овог члана учинилац, ако између њега и детета не постоји значајнија разлика у њиховој душевној и телесној зрелости.

Члан 181.

(1) Ко злоупотребом свог положаја наведе на обљубу или са њом изједначен чин лице које се према њему налази у односу какве подређености или зависности,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Наставник, васпитач, старалац, усвојилац, родитељ, очух, маћеха или друго лице које злоупотребом свог положаја или овлашћења изврши обљубу или са њом изједначен чин са малолетником који му је поверен ради учења, васпитавања, старања или неге,

казниће се затвором од једне до десет година.

(3) Ако је дело из става 2. овог члана учињено према детету,

учинилац ће се казнити затвором од пет до дванаест година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана имало за последицу трудноћу, учинилац ће се казнити за дело из става 1. затвором од шест месеци до пет година, за дело из става 2. затвором од две до дванаест година, а за дело из става 3. затвором од пет до петнаест година.

(5) Ако је услед дела из става 3. овог члана наступила смрт детета,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 225.

(1) Ко у намери да он или друго лице потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза, а износ обавезе чије се плаћање избегава прелази ~~петсто хиљада~~ МИЛИОН динара,

казниће се затвором од ~~шест месеци~~ ЈЕДНЕ до пет година и новчаном казном.

(2) Ако износ обавезе из става 1. овог члана чије се плаћање избегава прелази ~~милион и петсто хиљада~~ ПЕТ МИЛИОНА динара,

учинилац ће се казнити затвором од ~~једне~~ ДВЕ до осам година и новчаном казном.

(3) Ако износ обавезе из става 1. овог члана чије се плаћање избегава прелази ~~седам милиона и петсто хиљада~~ ПЕТНАЕСТ МИЛИОНА динара,

учинилац ће се казнити затвором од три до десет година и новчаном казном.

Члан 246.

(1) Ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге,

казниће се затвором од три до дванаест година.

(2) Ко неовлашћено узгаја ОПИЈУМСКИ мак или психоактивну конопљу или друге биљке из којих се добија опојна дрога или које саме садрже опојну дрогу,

казниће се затвором од ~~шест месеци~~ ЈЕДНЕ до пет година.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана извршено од стране групе, или је учинилац овог дела организовао мрежу препродаваца или посредника,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(4) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ КО ПРОДАЈЕ, НУДИ НА ПРОДАЈУ ИЛИ БЕЗ НАКНАДЕ РАДИ ДАЉЕГ СТАВЉАЊА У ПРОМЕТ ДАЈЕ ОПОЈНЕ ДРОГЕ МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ, ДУШЕВНО БОЛЕСНОМ ЛИЦУ, ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ ПРИВРЕМЕНО ДУШЕВНО ПОРЕМЕЋЕНО, ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ ТЕЖЕ ДУШЕВНО ЗАОСТАЛО ИЛИ ЛИЦУ КОЈЕ СЕ ЛЕЧИ ОД ЗАВИСНОСТИ ОД ОПОЈНИХ ДРОГА, ИЛИ КО СТАВЉА У ПРОМЕТ ОПОЈНУ ДРОГУ ПОМЕШАНУ СА СУПСТАНЦОМ КОЈА МОЖЕ ДОВЕСТИ ДО ТЕШКОГ НАРУШАВАЊА ЗДРАВЉА, ИЛИ КО ИЗВРШИ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА У ВАСПИТНОЈ ИЛИ ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ ИЛИ У ЊЕНОЈ НЕПОСРЕДНОЈ БЛИЗИНИ ИЛИ УСТАНОВИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА ИЛИ У ЈАВНОМ ЛОКАЛУ ИЛИ НА ЈАВНОЈ ПРИРЕДБИ, ИЛИ АКО ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧЕНИ СЛУЖБЕНО ЛИЦЕ, ЛЕКАР, СОЦИЈАЛНИ РАДНИК, СВЕШТЕНИК, НАСТАВНИК ИЛИ ВАСПИТАЧ ИСКОРИШЋАВАЊЕМ СВОГ ПОЛОЖАЈА ИЛИ КО ЗА ИЗВРШЕЊЕ ТОГ ДЕЛА КОРИСТИ МАЛОЛЕТНО ЛИЦЕ.

(45) Ако је дело из става 1. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе,

учинилац ће се казнити затвором од најмање десет година.

(56) Учинилац дела из ст. 1. до 45. овог члана који открије од кога набавља опојну дрогу може се ослободити од казне.

(67) Ко неовлашћено прави, набавља, поседује или даје на употребу опрему, материјал или супстанце за које зна да су намењене за производњу опојних дрога,

казниће се затвором од ~~шест месеци до пет~~ ЈЕДНЕ ДО ОСАМ година.

(78) Опојне дроге и средства за њихову производњу и прераду одузеће се.

Члан 246а

(1) Ко неовлашћено држи у мањој количини за сопствену употребу супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге,

казниће се новчаном казном или затвором до три године, а може се ослободити од казне.

(2) КО НЕОВЛАШЋЕНО ДРЖИ У ВЕЛИКОЈ КОЛИЧИНИ СУПСТАНЦЕ ИЛИ ПРЕПАРАТЕ КОЈИ СУ ПРОГЛАШЕНИ ЗА ОПОЈНЕ ДРОГЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(23) Учинилац дела из ~~става 1.~~ СТ. 1. И 2. овог члана који открије од кога набавља опојну дрогу може се ослободити од казне.

(34) Опојне дроге одузеће се.

Члан 247.

(1) Ко наводи другог на уживање опојне дроге или му даје опојну дрогу да је ужива он или други лице или стави на располагање просторије ради уживања опојне дроге или на други начин омогућује другом да ужива опојну дрогу,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу или према више лица или је изазвало нарочито тешке последице,

~~учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.~~

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ПРЕМА МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ, ДУШЕВНО БОЛЕСНОМ ЛИЦУ, ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ ПРИВРЕМЕНО ДУШЕВНО ПОРЕМЕЋЕНО, ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ ТЕЖЕ ДУШЕВНО ЗАОСТАЛО ИЛИ ЛИЦУ КОЈЕ СЕ ЛЕЧИ ОД ЗАВИСНОСТИ ОД ОПОЈНИХ ДРОГА, ИЛИ ПРЕМА ВИШЕ ЛИЦА, ИЛИ КО ТО ДЕЛО ИЗВРШИ У ВАСПИТНОЈ ИЛИ ОБРАЗОВНОЈ УСТАНОВИ ИЛИ У ЊЕНОЈ НЕПОСРЕДНОЈ БЛИЗИНИ ИЛИ УСТАНОВИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА ИЛИ У ЈАВНОМ ЛОКАЛУ ИЛИ НА ЈАВНОЈ ПРИРЕДБИ, ИЛИ АКО ТО ДЕЛО УЧИНИ СЛУЖБЕНО ЛИЦЕ, ЛЕКАР, СОЦИЈАЛНИ РАДНИК, СВЕШТЕНИК, НАСТАВНИК ИЛИ ВАСПИТАЧ ИСКОРИШЋАВАЊЕМ СВОГ ПОЛОЖАЈА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(3) Ако је услед извршења дела из става 1. овог члана наступила смрт неког лица, учинилац ће се казнити затвором од три до петнаест година.

(4) Опојне дроге одузеће се.

Члан 269.

(1) Ко кршећи прописе убије, повреди, мучи или на други начин злоставља животињу,

казниће се новчаном казном или затвором до једне ДВЕ године.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана дошло до убијања, мучења или повређивања већег броја животиња, или је дело учињено у односу на животињу која припада посебно заштићеним животињским врстама,

учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до три године.

(3) Ко из користољубља организује, финансира или је домаћин борбе између животиња исте или различите врсте или ко организује или учествује у клађењу на оваквим борбама,

казниће се затвором од ~~три месеца~~ ШЕСТ МЕСЕЦИ до три године и новчаном казном.

Члан 291.

(1) Ко непрописним или неправилним управљањем летом ваздухоплова, пропуштањем дужности или надзора у вези са безбедношћу ваздушног саобраћаја, давањем нетачних обавештења од значаја за безбедан лет ваздухоплова или на други начин доведе у опасност безбедност ваздушног саобраћаја,

казниће се затвором од једне до осам година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата или нехатним уништењем или оштећењем уређаја за навигацију или нехатним наношењем друге штете на ваздухоплову,

учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(3) КО ИЗВРШИ АКТ НАСИЉА УПЕРЕН ПРОТИВ ЛИЦА НА АЕРОДРОМУ ЗА МЕЂУНАРОДНИ ЦИВИЛНИ ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ КОЈИ ПРОУЗРОКУЈЕ ИЛИ БИ МОГАО ДА ПРОУЗРОКУЈЕ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ ИЛИ СМРТ НЕКОГ ЛИЦА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(4) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО УНИШТИ ИЛИ ОШТЕТИ УРЕЂАЈЕ НА АЕРОДРОМУ ЗА МЕЂУНАРОДНИ ЦИВИЛНИ

ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ ИЛИ ВАЗДУХОПЛОВУ КОЈИ НИЈЕ У САОБРАЋАЈУ А НАЛАЗИ СЕ НА ТОМ АЕРОДРОМУ ИЛИ ПРЕКИНЕ РАД СЛУЖБИ НА ТОМ АЕРОДРОМУ, АКО ТАКАВ АКТ УГРОЖАВА ИЛИ БИ МОГАО ДА УГРОЗИ БЕЗБЕДНОСТ НА ТОМ АЕРОДРОМУ.

~~Угрожавање безбедности ваздушног саобраћаја насиљем~~

~~Члан 292.~~

~~(1) Ко насиљем према лицу у ваздухоплову, постављањем или уношењем у ваздухоплов експлозивне или друге опасне направе или супстанце или уништењем или оштећењем уређаја за навигацију или проузроковањем друге штете ваздухоплову доведе у опасност безбедност ваздушног саобраћаја,~~

~~казниће се затвором од две до десет година.~~

~~(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда неког лица или проузрокована штета великих размера,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.~~

~~(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.~~

~~(4) Ко прети извршењем дела из става 1. овог члана,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

УГРОЖАВАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ ВАЗДУШНОГ ИЛИ ПОМОРСКОГ
САОБРАЋАЈА ИЛИ НЕПОКРЕТНЕ ПЛАТФОРМЕ

ЧЛАН 292.

(1) КО НАСИЉЕМ ПРЕМА ЛИЦУ У ВАЗДУХОПЛОВУ, НА БРОДУ ИЛИ НЕПОКРЕТНОЈ ПЛАТФОРМИ КОЈА СЕ НАЛАЗИ У ЕПИКОНТИНЕНТАЛНОМ ПОЈАСУ, ОДНОСНО ЊИХОВОМ ТЕРЕТУ, ПОСТАВЉАЊЕМ ИЛИ УНОШЕЊЕМ У ВАЗДУХОПЛОВ, НА БРОД ИЛИ НЕПОКРЕТНУ ПЛАТФОРМУ ЕКСПЛОЗИВНЕ ИЛИ ДРУГЕ ОПАСНЕ НАПРАВЕ ИЛИ СУПСТАНЦЕ ИЛИ УНИШТЕЊЕМ ИЛИ ОШТЕЋЕЊЕМ ИЛИ ОМЕТАЊЕМ УРЕЂАЈА ЗА НАВИГАЦИЈУ ИЛИ ПРОУЗРОКОВАЊЕМ ДРУГЕ ШТЕТЕ ВАЗДУХОПЛОВУ, БРОДУ ИЛИ НЕПОКРЕТНОЈ ПЛАТФОРМИ ДОВЕДЕ У ОПАСНОСТ БЕЗБЕДНОСТ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА ИЛИ ПОМОРСКЕ ПЛОВИДБЕ ИЛИ БЕЗБЕДНОСТ НЕПОКРЕТНЕ ПЛАТФОРМЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1 ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА НЕКОГ ЛИЦА ИЛИ ПРОУЗРОКОВАНА ШТЕТА ВЕЛИКИХ РАЗМЕРА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(4) КО ПРЕТИ ИЗВРШЕЊЕМ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

Члан 293.

(1) Ко силом или претњом да ће употребити силу преузме контролу над ваздухопловом који се налази у лету или над бродом у току пловидбе или над другим јавним превозним средством у току вожње ИЛИ НАД НЕПОКРЕТНОМ ПЛАТФОРМОМ У ЕПИКОНТИНЕТАЛНОМ ПОЈАСУ,

казниће се затвором од две до десет година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда неког лица или проузрокована штета великих размера, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

Члан 297.

(1) Ако је услед дела из чл. 289. ст. 1. и 2, 290. ст. 1. и 2, ~~291. став 1.~~ 291. СТ. 1, 3. И 4. и 295. ст. 1. и 2. овог законика наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(2) Ако је услед дела из чл. 289. ст. 1. и 2, 290. ст. 1. и 2, ~~291. став 1.~~ 291. СТ. 1, 3. И 4. и 295. ст. 1. и 2. овог законика наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

(3) Ако је услед дела из чл. 289. став 3, 290. став 3, 291. став 2. и 295. став 3. овог законика наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера,

учинилац ће се казнити затвором до четири године.

(4) Ако је услед дела из чл. 289. став 3, 290. став 2, 291. став 2. и 295. став 3. овог законика наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(5) У случајевима из ст. 1. до 4. овог члана изрицање мере безбедности забране управљања моторним возилом обавезно је.

Члан 310.

Ко у намери угрожавања уставног уређења или безбедности Србије лиши живота председника Републике, народног посланика, председника Владе, члана Владе, председника Уставног суда, председника највишег суда у Републици Србији или Републичког јавног тужиоца,

казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 321.

(1) За кривично дело из чл. 307. до 309. и чл. 313. до 315. овог законика које је имало за последицу смрт једног или више лица или је изазвало опасност за живот људи или је праћено тешким насиљима или великим разарањима или је довело до угрожавања безбедности економске или војне снаге земље,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(2) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац са умишљајем лишио живота једно или више лица,

казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(3) Казном из става 2. овог члана казниће се и ко учини кривично дело из члана 307, чл. 309. до 311, чл. 314. до 319. и члана 320. став 2. овог законика за време ратног стања, оружаног сукоба или ванредног стања.

Члан 331.

(1) **Ко зна да се припрема извршење кривичног дела за које се по закону може изрећи пет година затвора или тежа казна, па у времену кад је још било могуће спречити његово извршење то не пријави, а дело буде покушано или извршено,**

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ако није пријављено припремање кривичног дела за које се по закону може изрећи ~~затвор од тридесет до четрдесет година~~ **ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР**, учинилац ће се казнити затвором од три месеца до три године.

(3) За дело из става 1. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац брачни друг, лице са којим учинилац живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, усвојилац или усвојеник, као и брачни друг неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници.

Члан 332.

(1) Ко зна да је неко лице учинило кривично дело за које се по закону може изрећи ~~затвор од тридесет до четрдесет година~~ **ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР** или зна само да је такво дело учињено па то не пријави пре него што су дело, односно учинилац откривени, казниће се затвором до три године.

(2) Службено или одговорно лице које свесно пропусти да пријави кривично дело за које је сазнало у вршењу своје дужности, ако се за то дело по закону може изрећи пет година затвора или тежа казна, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Службено или одговорно лице које свесно пропусти да пријави кривично дело свог подређеног које је он учинио при вршењу своје службене, војне или радне обавезе, ако се за то дело по закону може изрећи ~~затвор од тридесет до четрдесет година~~ **ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР**, казниће се затвором од једне до осам година.

(4) За непријављивање кривичног дела или учиниоца из ст. 1. и 2. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац супружник или са којим живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, усвојилац или усвојеник, као и супружник неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници, као и бранилац, лекар или верски исповедник учиниоца.

Члан 333.

(1) Ко крије учиниоца кривичног дела или му прикривањем средстава којима је дело учињено, трагова или на други начин помаже да не буде откривен или ко крије осуђено лице или предузима друге радње којима се иде за тим да се не изврши изречена казна, мера безбедности или да се не примене васпитне мере упућивања у васпитну установу или васпитно-поправни дом, казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Ко пружи помоћ учиниоцу кривичног дела за које је прописана казна затвора преко пет година,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ко пружи помоћ учиниоцу кривичног дела за које је прописан ~~затвор од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР, казниће се затвором од једне до осам година.

(4) Казна за дело из става 1. овог члана не може бити тежа ни по врсти ни по висини од казне прописане за кривично дело које је извршило лице којем је пружена помоћ.

(5) За дело из ст. 1. до 3. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац супружник, лице са којим учинилац живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, усвојилац или усвојеник, као и супружник неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници.

Члан 335.

(1) Сведок, вештак, преводилац или тумач, који да лажан исказ пред судом, у дисциплинском, прекршајном или управном поступку или у другом законом прописаном поступку,

казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и странка која приликом извођења доказа саслушањем странака у судском или управном поступку да лажан исказ, а на овом исказу буде заснована одлука донесена у том поступку.

(3) Ако је лажан исказ дат у кривичном поступку ~~или је дат под заклетвом~~, учинилац ће се казнити затвором од три месеца до пет година.

(4) Ако су услед дела из става 3. овог члана наступиле нарочито тешке последице за окривљеног,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(5) Учинилац који добровољно опозове лажан исказ пре него што се донесе коначна одлука, може се ослободити од казне.

НАПАД НА АДВОКАТА

ЧЛАН 336В

(1) КО НАПАДНЕ АДВОКАТА ИЛИ ЧЛАНА ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ, А У ВЕЗИ СА ОБАВЉАЊЕМ АДВОКАТСКЕ СЛУЖБЕ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) АКО ПРИЛИКОМ ИЗВРШЕЊА ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИЛАЦ НАНЕСЕ ЛАКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ АДВОКАТУ ИЛИ ЧЛАНУ ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(3) КО УНИШТИ, ОШТЕТИ ИЛИ УЧИНИ НЕУПОТРЕБЉИВОМ СТВАР У ИМОВИНИ АДВОКАТА ИЛИ ЧЛАНА ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ДВЕ ГОДИНЕ.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛОМ ИЗ СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАНА ШТЕТА КОЈА ПРЕЛАЗИ ЧЕТРИСТО ПЕДЕСЕТ ХИЉАДА ДИНАРА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(5) ДЕЛО ИЗ СТ. 3. И 4. ОВОГ ЧЛАНА ПОСТОЈИ АКО ЈЕ УЧИЊЕНО ПРЕМА АДВОКАТУ ИЛИ ЧЛАНУ ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ, У ВЕЗИ СА ОБАВЉАЊЕМ АДВОКАТСКЕ СЛУЖБЕ.

~~Члан 345.~~

~~Ко се са другим договори да изврши одређено кривично дело за које се може изрећи пет година затвора или тежа казна,
казниће се новчаном казном или затвором до једне године.~~

ЧЛАН 345.

(1) КО СЕ СА ДРУГИМ ДОГОВОРИ ДА ИЗВРШИ ОДРЕЂЕНО КРИВИЧНО ДЕЛО ЗА КОЈЕ СЕ МОЖЕ ИЗРЕЋИ ПЕТ ГОДИНА ЗАТВОРА ИЛИ ТЕЖА КАЗНА,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(2) АКО СЕ ДОГОВОР ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДНОСИ НА ИЗВРШЕЊЕ ОДРЕЂЕНОГ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ЗА КОЈЕ СЕ МОЖЕ ИЗРЕЋИ КАЗНА ДОЖИВОТНОГ ЗАТВОРА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

Члан 346.

(1) Ко организује групу која има за циљ вршење кривичних дела за које се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна, ако законом за такво организовање није предвиђена тежа казна,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ко организује организовану криминалну групу, ако законом за такво организовање није предвиђена тежа казна,

казниће се затвором од једне до осам година.

(3) Припадник групе из става 1. овог члана,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(4) Припадник организоване криминалне групе из става 2. овог члана,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(5) Ако се дело из ст. 1. и 2. овог члана односи на групу или организовану криминалну групу, која има за циљ вршење кривичних дела за које се може изрећи казна затвора од двадесет година или ~~затвор од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР,

организатор групе или организоване криминалне групе ће се казнити затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ, а припадник групе или организоване криминалне групе затвором од шест месеци до пет година.

(6) Организатор групе или организоване криминалне групе из ст. 1, 2. и 5. овог члана који откривањем групе или организоване криминалне групе или на други начин спречи извршење кривичних дела ради чијег вршења је група или организована криминална група организована,

казниће се затвором до три године, а може се и ослободити од казне.

(7) Припадник групе или организоване криминалне групе из ст. 3. до 5. овог члана који открије групу или организовану криминалну групу пре него што је у њеном саставу или за њу учинио неко кривично дело, предвиђеним ст. 3. до 5. овог члана ради чијег вршења је група или организована криминална група организована,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године, а може се и ослободити од казне.

Члан 347.

~~Ко оружје, муницију, експлозивне материје или минско-експлозивна средства, као и средства потребна за њихово прављење или отров за које зна да су намењени за извршење кривичног дела израђује, набавља или другом омогућава да до њих дође, казниће се затвором од једне до пет година.~~

ЧЛАН 347.

КО РАДИ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗРАЂУЈЕ, НАБАВЉА ИЛИ ДРУГОМ ОМОГУЋАВА ДА ДОЂЕ ДО ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ МИНСКО-ЕКСПЛОЗИВНА СРЕДСТВА, КАО И СРЕДСТВА ПОТРЕБНИХ ЗА ЊИХОВО ПРАВЉЕЊЕ ИЛИ ОТРОВА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ПЕТ ГОДИНА.

Члан 370.

Ко у намери да потпуно или делимично уништи неку националну, етничку, расну или верску групу као такву нареди да се врше убиства или тешке повреде тела или тешко нарушавање физичког или душевног здравља чланова групе или да се група стави у такве животне услове који доводе до потпуног или делимичног истребљења групе или да се примене мере којима се спречава рађање између припадника групе или да се врши принудно пресељавање деце у другу групу или ко у истој намери изврши неко од наведених дела,

казниће се затвором најмање пет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 371.

Ко кршећи правила међународног права, у оквиру ширег или систематског напада упереног против цивилног становништва, нареди: вршење убиства; стављање становништва или једног његовог дела у такве животне услове који воде њиховом потпуном или делимичном истребљењу; поробљавање; принудно пресељавање; мучење; силовање; принуђавање на проституцију; присиљавање на трудноћу или стерилисање ради промене етничког састава становништва; прогањање или протеривање на политичкој, верској, расној, националној, етничкој, културној, полној или каквој другој основи; присилни нестанак; затварање или отмицу лица без давања информација о томе како би им се ускратила правна заштита; угњетавање расне групе или успостављање доминације једне такве групе над другом; или друге сличне нехумане поступке којима се намерно проузрокују тешке патње или озбиљно угрожава здравље или ко изврши неко од наведених дела,

казниће се затвором најмање пет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 372.

(1) Ко кршећи правила међународног права за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди: да се изврши напад на цивилно становништво, насеље, поједина цивилна лица, лица онеспособљена за борбу или на припаднике или објекте хуманитарних организација или мировних мисија; напад без избора

циља којима се погађа цивилно становништво или цивилни објекти који су под посебном заштитом међународног права; напад на војне циљеве за који се знало да ће проузроковати страдање цивилног становништва или наношење штете цивилним објектима које је у очигледној несразмери са очекиваним војним учинком; да се према цивилном становништву врше телесне повреде, мучења, нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, присилна стерилизација, узимање ткива или органа ради трансплантације или да се врше друге радње којима се нарушава здравље или наносе велике патње или нареди расељавање или пресељавање или присилно однародњавање или превођење у другу веру; присиљавање на трудноћу, проституцију или силовања; примењивање мера застрашивања и терора, узимање талаца, колективно кажњавање, противправна лишавања слободе и затварања; лишавање права на правилно и непристрасно суђење; проглашење права и радњи држављана непријатељске стране забрањеним, суспендованим или недопуштеним у судском поступку; присиљавање на службу у оружаним снагама непријатељске силе или у њеној обавештајној служби или администрацији; присиљавање на службу у оружаним снагама лица млађег од осамнаест година; присиљавање на принудни рад; изгладњавање становништва; противправно одузимање, присвајање или уништавање имовине у великим размерама које није оправдано војним потребама; узимање противправне и несразмерно велике контрибуције и реквизиције; смањење вредности домаћег новца или противправно издавање новца или ко изврши неко од наведених дела,

казниће се затвором најмање пет година.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко, кршећи правила међународног права за време рата, оружаног сукоба или окупације, нареди: да се изврши напад на објекте посебно заштићене међународним правом и објекте и постројења са опасном снагом као што су бране, насипи и нуклеарне електране; да се гађају цивилни објекти који су под посебном заштитом међународног права, небрањена места и демилитаризоване зоне; дуготрајно и великих размера оштећење животне средине које може да штети здрављу или опстанку становништва или ко изврши неко од наведених дела.

(3) Ко за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди да се према цивилном становништву врше убиства или ко такво дело изврши,

казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ **ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

(4) Ко, кршећи правила међународног права за време рата, оружаног сукоба или окупације, као окупатор, нареди или изврши пресељење делова свог цивилног становништва на окупирану територију,

казниће се затвором најмање пет година.

(5) Ко прети извршењем једног или више дела из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Члан 373.

(1) Ко, кршећи правила међународног права за време рата или оружаног сукоба, нареди да се према рањеницима, болесницима, бродоломницима или санитетском или верском особљу врше телесне повреде, мучења, нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, узимање ткива или органа ради трансплантације или друге радње којима се нарушава здравље или наносе велике патње или нареди противзаконито уништавање или присвајање у великим размерама материјала, средстава санитетског транспорта и

залиха санитарских установа или јединица које није оправдано војним потребама или ко изврши неко од наведених дела,

казниће се затвором најмање пет година.

(2) Ко за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди да се према рањеницима и болесницима врше убиства или ко такво дело изврши,

казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 374.

(1) Ко, кршећи правила међународног права, нареди да се према ратним заробљеницима врше телесне повреде, мучења, нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, узимање ткива или органа ради трансплантације или да се врше друге радње којима се нарушава здравље или наносе велике патње или нареди присиљавање на вршење службе у оружаним снагама непријатеља или лишавање права на правилно и непристрасно суђење или ко изврши неко од наведених дела,

казниће се затвором најмање пет година.

(2) Ко нареди да се према ратним заробљеницима врше убиства или ко такво дело изврши,

казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 376.

(1) Ко за време рата или оружаног сукоба нареди да се употребе борбена средства или начин борбе који су забрањени правилима међународног права или их сам употреби,

казниће се затвором од две до десет година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана погинуло више лица, учинилац ће се казнити затвором најмање пет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(3) Ко позива на употребу или припрема употребу оружја из става 1. овог члана,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Члан 378.

(1) Ко, кршећи правила међународног права за време рата или оружаног сукоба, убије или рани непријатеља који је одложио оружје или се безусловно предао или нема средстава за одбрану,

казниће се затвором од једне до петнаест година.

(2) Ако је убиство из става 1. овог члана извршено на подмукао начин или из ниских побуда,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(3) Ако је убиство из става 1. овог члана извршено на свиреп начин или из користољубља или ако је убијено више лица,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(4) Казном из става 3. овог члана казниће се и ко кршећи правила међународног права за време рата или оружаног сукоба нареди да у борби не сме бити преживелих припадника непријатеља или води борбу против непријатеља на тој основи.

Члан 386.

(1) Ко позива или подстиче на агресиван рат, казниће се затвором од две до дванаест година.

(2) Ко нареди вођење агресивног рата, казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 391.

(1) Ко у намери да озбиљно застраши становништво, или да принуди Србију, страну државу или међународну организацију да нешто учини или не учини, или да озбиљно угрози или повреди основне уставне, политичке, економске или друштвене структуре Србије, стране државе или међународне организације:

1) нападне на живот, тело или слободу другог лица;

2) изврши отмицу или узимање талаца;

3) уништи државни или јавни објекат, саобраћајни систем, инфраструктуру укључујући и информационе системе, непокретну платформу у епиконтиненталном појасу, опште добро или приватну имовину на начин који може да угрози животе људи или да проузрокује знатну штету за привреду;

4) изврши отмицу ваздухоплова, брода или других средстава јавног превоза или превоза робе;

5) производи, поседује, набавља, превози, снабдева или употребљава нуклеарно, биолошко, хемијско или друго оружје, експлозив, нуклеарни или радиоактивни материјал или уређај, укључујући и истраживање и развој нуклеарног, биолошког или хемијског оружја;

6) испусти опасне материје или проузрокује пожар, експлозију или поплаву или предузима друге општеопасне радње које могу да угрозе живот људи;

7) омета или обустави снабдевање водом, електричном енергијом или другим основним природним ресурсом које може да угрози живот људи, казниће се затвором од пет до петнаест година.

(2) Ко прети извршењем кривичног дела из става 1. овог члана, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица или су проузрокована велика разарања, учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(4) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац са умишљајем лишио живота једно или више лица, казниће се затвором најмање дванаест година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(5) Ко набавља или оспособљава средства за извршење кривичног дела из става 1. овог члана или отклања препреке за његово извршење или са другим договором, планира или организује његово извршење или предузме другу радњу којом се стварају услови за његово непосредно извршење, казниће се затвором од једне до пет година.

(6) Ко ради извршења дела из става 1. овог члана упућује или пребацује на територију Србије лица или оружје, експлозив, отрове, опрему, муницију или други материјал,

казниће се затвором од две до десет година.

Члан 391б

(1) Ко у намери извршења кривичног дела из члана 391. овог законика, врбује друго лице да изврши или учествује у извршењу тог дела или да се придружи терористичком удружењу ради учествовања у извршењу тог кривичног дела,

казниће се затвором од једне до десет година.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко у намери извршења кривичног дела из члана 391. овог законика, даје упутства о изради и коришћењу експлозивних направа, ватреног или другог оружја или штетних или опасних материја или обучава другог за извршење или учествовање у извршењу тог кривичног дела.

(3) КО У НАМЕРИ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ ЧЛАНА 391. ОВОГ ЗАКОНИКА ОТПУТУЈЕ У ИНОСТРАНСТВО РАДИ ПРИПРЕМЕ, ОБУЧАВАЊА, ПЛАНИРАЊА ИЛИ УЧЕСТВОВАЊА У ИЗВРШЕЊУ ТОГ ДЕЛА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

Члан 391в

(1) Ко у намери да другог лиши живота, нанесе тешку телесну повреду или уништи или знатно оштети државни или јавни објекат, систем јавног саобраћаја или други објекат који има већи значај за безбедност или снабдевање грађана или за привреду или за функционисање јавних служби направи, пренесе, држи, да другом, постави или активира смртоносну нараву (експлозив, хемијска средства, биолошка средства или отрове или радиоактивна средства) на јавном месту или у објекту или поред тог објекта,

казниће се затвором од једне до осам година.

(2) Ако је приликом извршења дела из става 1. овог члана, учинилац са умишљајем нанео неком лицу тешку телесну повреду или је уништио или знатно оштетио јавни објекат,

казниће се затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац са умишљајем лишио живота једно или више лица,

казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 391г

(1) Ко у намери да другог лиши живота, нанесе тешку телесну повреду, угрози животну средину или нанесе знатну имовинску штету, уништи или оштети нуклеарни објекат на начин којим се ослобађа или постоји могућност да се ослободи радиоактивни материјал,

казниће се затвором од две до десет година.

(2) Ако је приликом извршења дела из става 1. овог члана, учинилац са умишљајем нанео неком лицу тешку телесну повреду или је уништио или знатно оштетио нуклеарни објекат,

казниће се затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац са умишљајем лишио живота једно или више лица,

казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Члан 392.

(1) Ко према лицу под међународном заштитом ИЛИ ЧЛАНУ ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ изврши отмицу или неко друго насиље, или нападне на његове службене просторије, приватан стан или превозно средство,
казниће се затвором од једне до десет година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица,
учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

(3) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац неко лице са умишљајем лишио живота,
казниће се затвором најмање десет година или ~~затвором од тридесет до четрдесет година~~ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(4) Ко угрози сигурност лица из става 1. овог члана озбиљном претњом да ће напасти њега, његове службене просторије, приватан стан или превозно средство,
казниће се затвором од шест месеци до пет година.

~~Члан 393.~~

~~(1) Ко непосредно или посредно даје или прикупља средства са циљем да се она користе или знајући да ће се користити, у потпуности или делимично, у сврху извршења кривичних дела из чл. 391. до 392. овог законика или за финансирање лица, групе или организоване криминалне групе који имају за циљ вршење тих дела,~~

~~казниће се затвором од једне до десет година.~~

~~(2) Средства из става 1. овог члана одузеће се.~~

ЧЛАН 393.

(1) КО НЕПОСРЕДНО ИЛИ ПОСРЕДНО ОБЕЗБЕЂУЈЕ ИЛИ ПРИКУПЉА СРЕДСТВА С ЦИЉЕМ ДА СЕ ОНА КОРИСТЕ ИЛИ СА ЗНАЊЕМ ДА ЋЕ СЕ КОРИСТИТИ У ПОТПУНОСТИ ИЛИ ДЕЛИМИЧНО ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ВРШЕЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА ИЗ ЧЛ. 134, 287, 290, 291, 292, 293. И ЧЛ. 391. ДО 392. ОВОГ ЗАКОНИКА ИЛИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈЕ ЗА ЦИЉ ИМАЈУ ВРШЕЊЕ ТИХ ДЕЛА ИЛИ ПРИПАДНИКА ТИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ИЛИ ЛИЦА КОЈЕ ЗА ЦИЉ ИМА ВРШЕЊЕ ТИХ ДЕЛА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(2) СРЕДСТВИМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРАЈУ СЕ СВА СРЕДСТВА, МАТЕРИЈАЛНА ИЛИ НЕМАТЕРИЈАЛНА, ПОКРЕТНА ИЛИ НЕПОКРЕТНА, БЕЗ ОБЗИРА НА НАЧИН СТИЦАЊА И ФОРМУ ДОКУМЕНТА ИЛИ ИСПРАВЕ, УКЉУЧУЈУЋИ ЕЛЕКТРОНСКУ ИЛИ ДИГИТАЛНУ, КОЈИМА СЕ ДОКАЗУЈЕ СВОЈИНА ИЛИ ИНТЕРЕС У ОДНОСУ НА ТА СРЕДСТВА, УКЉУЧУЈУЋИ БАНКАРСКЕ КРЕДИТЕ, ПУТНЕ ЧЕКОВЕ, НОВЧАНЕ НАЛОГЕ, ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ, АКРЕДИТИВЕ И ДРУГА СРЕДСТВА.

(3) СРЕДСТВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

